

AUSCHWITZ

De familie Simon is in Auschwitz omgekomen. Vader en zoon zijn op dezelfde dag gestorven, 28 februari 1943. Vermoedelijk in de gaskamer. Tante Li, alias Betti, stierf in december 1942.

Plaquette voor joodse familie

Ter nagedachtenis aan de joodse familie Simon werd gisteren een plaquette aan hun oude huis bevestigd. De plaatsing viel samen met Holocaust Memorial Day.

Toeval, legt Frans de Graaff de situatie uit. „Tenminste, als er zoiets als toeval bestaat.” De reden waarom uitgerekend deze dag voor het plaatsen van de gedenkplaat is gekozen, was organisatorische van aard. Meer niet. Pas toen hij op internet ging rondstruinen, kwam hij erachter dat de plaatsing op Holocaust Memorial Day viel. Een bijzondere samenloop van omstandigheden, vindt hij. De Graaff woont al jaren in een huis waar vroeger de joodse familie Simon woonde, die ten tijde van de oorlog naar het concentratiekamp gedeporteerd is. Hij stelde voor om samen met de burens, die de familie had gekend, de plaquette te plaatsen. Een voorstel waar ze meteen mee akkoord gingen. „Ik herinner me nog hoe ze me altijd vertelde over Strumpfel Peter, een wezen met piekhaar en lange vingers”, glimlacht Miny Grooters. Als zesjarige kwam ze geregeld bij de familie over de vloer. „Ik noemde haar tante Li. Ze was een slanke dame. Haar man was wat kleiner en werkte bij de EPA. Ze hadden ook nog een zoon van een jaar of zestien.” De familie woonde al ver

Holocaust Memorial Day

Gisteren was het Holocaust Memorial Day, een dag waarop alle slachtoffers van genocide herdacht worden. Wereldwijd wordt er stilgestaan bij zowel mensen die de dood vonden tijdens de Tweede Wereldoorlog, als bij slachtoffers van meer recente massamoord. Te denken valt onder meer aan Rwanda, Darfur en Sebrenica. In heel Nederland worden deze week lezingen en herdenkingen gehouden. De herdenkingsdag werd enkele jaren terug in het leven geroepen door de voormalig secretaris-generaal van de Verenigde Naties Kofi Annan en valt samen met de bevrijding van concentratiekamp Auschwitz. Het beruchte kamp staat internationaal symbool voor massavernietiging. Tijdens de Tweede Wereldoorlog werden er duizenden mensen gedood.

voor de oorlog in Nederland, toen er nog geen dreiging van het nazisme uitging. Maar in de loop der jaren veranderde de situatie. Miny weet nog hoe ze aanvankelijk met de buurvrouw mee mocht als deze boodschappen moest doen. Dat veranderde naarmate de dreiging vanuit Duitsland toenam. „Achteraf denk ik dat ze bang was dat ze zou worden opgepakt en dat ze mij erin dat geval niet bij wilde hebben”, vermoedt ze. De herinnering aan het moment dat de fami-

lie uit huis werd gehaald, zit in haar geheugen gegrift. „Voor mijn gevoel gebeurde het in het holst van de nacht. Er klonk geschreeuw en ik zat op de trap. De mannen die de familie kwamen halen schreeuwden dat ze moesten opschieten en dat ze er geen drama van moesten maken. Ik heb niet eens afscheid van ze kunnen nemen.” Ten tijde van de Duitse bezetting woonde er een collaborateur in de straat. Alle burens waren daarvan op de hoogte.